

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สรวงสันต์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๐/๒๕๔๖

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๖

เรื่อง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพอให้วินิจฉัยอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ

ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพมีคำร้องลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
มาตรา ๒๖๖ ในประเด็นว่า ผู้ร้องสามารถใช้คุณลักษณะในการวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎหมาย
ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลได้ตามมาตรา ๑๕๗ (๑) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบ
ด้วยรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๕๘ หรือไม่ เนื่องจากนายกรัฐมนตรี ได้ยื่นหนังสือ
ร้องเรียนลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ขอให้ผู้ร้องพิจารณาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า
ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วย
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕๓ วรรคแรก ที่บัญญัติว่า
“ประชานสภาพผู้แทนราษฎรและประชานวุฒิสภาพมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจกรรมของสภานั้นๆ ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับ รองประชานมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประชานมอบหมายและปฏิบัติหน้าที่แทนประชานเมื่อ
ประชานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้” ส่วนข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑
วรรคสอง บัญญัติข้อความเกินเลยไปถึง “ในกรณีที่ไม่มีประชานวุฒิสภา หรือ.....” และ “ถ้าทั้งประชาน
วุฒิสภาและรองประชานวุฒิสภากันที่หนึ่งไม่มี หรือ.....” จึงเป็นการบัญญัติที่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญเท่ากับเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยวิธีการบัญญัติไว้ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
ผู้ร้องได้วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่า ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑ วรรคสอง
ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และผู้ร้องไม่ส่งเรื่องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตาม
มาตรา ๑๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๓ แห่ง^๑
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมา
นายกรัฐมนตรี ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยแจ้งว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจ
ที่จะวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎหมาย ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลได้ตามมาตรา
๑๕๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยดังกล่าวเป็น
อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การที่ผู้ร้องเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบ

ด้วยรัฐธรรมนูญ และไม่ส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย จึงมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ผู้ติดตามและผู้ร้องเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เพระรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ ได้บัญญัติให้มีขึ้น และมาตรา ๑๕๗ กับมาตรา ๑๕๘ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องไว้ แต่ปัญหาการโต้แย้งของนายกรัฐ İşgın ตามหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ไม่ใช่การก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง แต่เป็นการไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของผู้ร้อง คำร้องของผู้ร้องจึงเป็นเรื่องการหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยทั่วๆ ไปของผู้ร้อง กรณีไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่อาจรับคำร้องของผู้ร้องไว้ พิจารณาการวินิจฉัยได้

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

นายมงคล สารภี
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ